Vastaus kristillisdemokraattien valtuustoryhmän aloitteeseen työllisyyskustannusten pienentämisestä ja palveluiden vaikuttavuuden selvittämisestä Mynämäessä

Kunnanhallitus 8.6.2026 § 129

Asian valmistelija:
Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121
Hallintojohtaja Jere Markkanen, p. 040 190 6869

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloite 18.5.2026:

”Mynämäen kunnan työllisyydenhoidon kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi, ja kehitys edellyttää kiireellisiä toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi sekä palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi.

Vuonna 2025 Mynämäki maksoi Kelan työttömyysetuuksien kuntaosuutta yhteensä 719 162,70 euroa, kun talousarviossa varattu määräraha oli 500 000 euroa. Lisäksi kunnalle aiheutui työllisyysalueen toimintakuluja, joita maksettiin vastuukuntana toimivalle Turun kaupungille 510 795,78 euroa. Näin ollen työllisyydenhoidon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä 1 229 958,48 euroa.

Tämän lisäksi kunta maksoi 47 785,40 euroa elinvoimapalveluista, pääosin Turun seudun kehitys Oy:n kautta tuotetuista Business Turun yrityspalveluista.

Työttömyyden pitkittyminen kasvattaa merkittävästi kunnan maksuosuutta. Kuntaosuus aktivoituu 101 työttömyyspäivän jälkeen ja kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Yli 400 päivää työttömänä olleiden osuus muodostaa noin 80 % kunnan maksamasta ns. sakkomaksutaakasta. Vuonna 2025 kuntien maksamat sakkomaksut ylittivät valtakunnallisesti 700 miljoonaa euroa, ja vuoden 2026 ennuste lähentelee jo 800 miljoonaa euroa. Maaliskuussa 2026 työttömien työnhakijoiden määrä oli 347 kpl.

Hallitus on toteuttamassa merkittäviä muutoksia kuntouttavaan työtoimintaan, ja tavoitteena on lakkauttaa nykymuotoinen kuntouttava työtoiminta ja korvata se uusilla, halvemmilla palveluilla.

Nykytilanne on kunnalle taloudellisesti raskas ja erityisen haastava pienille kunnille, kuten Mynämäelle.

Mynämäen kristillisdemokraatit kantaa erityistä huolta siitä, että mynämäkeläisten työttömien on vaikea päästä tarvitsemiinsa palveluihin. Erityisesti kuntouttavaan työtoimintaan osallistuminen on monille haastavaa pitkien etäisyyksien, heikon taloustilanteen ja palveluiden keskittämisen vuoksi. Tämä heikentää aktivointiasteen toteutumista, lisää syrjäytymisriskiä ja kasvattaa kunnan maksuosuutta entisestään.

Lisäksi on epäselvää, millaista konkreettista vastinetta Mynämäki saa tällä hetkellä maksetuista palveluista, joita tuotetaan Raision kautta Turun työllisyysalueella. Palveluiden saavutettavuus ja tosiasiallinen hyöty mynämäkeläisille asiakkaille tulee arvioida kriittisesti.

Aloite

Edellä esitetyin perustein esitämme, että Mynämäen kunta:

1. Selvittää työllisyydenhoidon kustannusrakenteen yksityiskohtaisesti, mukaan lukien:
   - Raision tuottamien palveluiden kustannukset ja sisältö

2. Arvioi palveluiden vaikuttavuuden ja saavutettavuuden, erityisesti:
   - Kuinka hyvin mynämäkeläiset työttömät pääsevät palveluihin
   - Kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen ja esteet osallistumiselle

3. Selvittää, mitä vastinetta Mynämäki saa Raisiolle maksettaville palvelumaksuille, mukaan lukien:
   - Palveluiden määrä, laatu ja kohdentuminen
   - Palveluiden saavutettavuus

4. Laatii toimenpideohjelman työllisyyskustannusten pienentämiseksi, jossa painopisteenä on pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen. Ennakoida hallituksen tekemiä merkittäviä muutoksia mm. kuntouttavaan työtoimintaan.

Kehittämisehdotuksia pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi

Aloitteessa esitetään, että selvityksen yhteydessä tarkastellaan myös seuraavia kehittämistoimia:

- Lähipalveluiden vahvistaminen
  Työllisyyspalveluja tulee järjestää enemmän Mynämäessä tai sen välittömässä läheisyydessä.

- Yksilölliset työllistymispolut

- Paikallinen yhteistyö yritysten kanssa
  Lisätään kannustimia yrityksille palkata pitkäaikaistyöttömiä

- Työpajatoiminnan ja välityömarkkinoiden kehittäminen
  Luodaan matalan kynnyksen työmahdollisuuksia kunnassa.

- Liikkumisen tukeminen
  Korvataan tai tuetaan matkakustannuksia, jotta osallistuminen palveluihin ei esty etäisyyksien vuoksi.

- Varhainen puuttuminen työttömyyden pitkittymiseen Tehostetaan toimia jo ennen 100 työttömyyspäivän täyttymistä, jolloin kuntaosuus ei ole vielä alkanut.

- Otetaan aktiivisesti selvää valtakunnallista työllistymistä edistävistä hankkeista/rahoituksista, joihin kunta voisi osallistua.

Lopuksi

Mynämäen kunnan taloudellisen kestävyyden kannalta on välttämätöntä, että työllisyydenhoidon kustannuksia hallitaan nykyistä tehokkaammin ja palvelut kohdentuvat vaikuttavasti kuntalaisiin.”

Esittelijä: Kunnanjohtaja Maisila Carita

Päätösehdotus:
Kunnanhallitus lähettää aloitteen johtoryhmälle valmisteltavaksi.

Päätös:
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 5.10.2026 § 198

Asian valmistelija:
Elinvoimajohtaja Hanna Nieminen, p. 040 135 4509
Hallintojohtaja Jere Markkanen, p. 040 190 6869

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 18.5.2026 aloitteen työllisyyskustannusten pienentämisestä ja palveluiden vaikuttavuuden selvittämisestä Mynämäessä. Kunnanhallitus lähetti valtuustoaloitteen kokouksessaan 8.6.2026 johtoryhmän valmisteltavaksi.

Työllisyyspalveluiden uudistuksen taustaa
Työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta kuntien järjestämisvastuulle ja työllisyysalueuudistus tuli voimaan 1.1.2025. Uudistuksen pohjana oli periaate siitä, että kunnat muodostaisivat yli 20 000 henkilön työvoimapohjalla työllisyysalueita palveluiden toteuttamista varten. Isommat kaupungit pystyvät siis järjestämään palvelut vain itselleen, mutta käytännössä pienempien kuntien oli välttämätöntä liittyä kuntien välisiin yhteistoiminta-alueisiin, jolloin palveluiden järjestämisvastuu on yhteistoiminnan isäntäkuntana toimivalla työllisyysaluekunnalla.

Mynämäki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, jonka isäntäkuntana toimii Turun kaupunki ja yhteistoiminta-alueessa ovat mukana Turun lisäksi Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Kustavin, Laitilan, Liedon, Loimaan, Maskun, Mynämäen, Naantalin, Nousiaisten, Oripään, Paimion, Paraisten, Pyhärannan, Pöytyän, Raision, Ruskon, Sauvon, Taivassalon, Uudenkaupungin ja Vehmaan

kunnat. Työllisyyspalveluiden lähipalveluiden järjestämisvastuuta on työllisyysalueen sisällä delegoitu kuntalain 54 §:n mukaisella sopimuksella viranomaistehtävien hoitamisesta myös muille kunnille. Mynämäen osalta lähipalvelut tuottaa Raision kaupunki, jonka lähipalvelualueeseen kuuluvat myös Masku, Naantali, Nousiainen ja Rusko.

Muiden pienten kuntien tavoin Mynämäki siis maksaa palveluiden järjestämisestä Turun työllisyysalueen kautta Turun ja Raision kaupungeille. Ennen palvelujen siirtymistä kunnille uudistusta valmisteltiin valtion TE-palveluiden toteutuneiden kustannustietojen pohjalta. Työllisyyspalvelujen siirtyessä kuntien järjestämisvastuulle työllisyystilanne kuitenkin muuttui merkittävästi huonompaan suuntaan. Työttömyyden merkittävä kasvu ja erittäin haastava työllisyystilanne lisäsivät työllisyyspalveluiden kustannuksia heti uudistuksen alussa. Tästä syystä budjetoidut luvut eroavat toteutuneista osin merkittävästikin monen kunnan osalta.

Uudistus ei myöskään alunperinkään ollut kustannusneutraali, vaan valtionosuuksia on samanaikaisesti leikattu, jolloin palveluiden rahoittaminen on siirtynyt entistä enemmän kuntien vastuulle. Työllisyyspalveluiden siirtyminen kunnille on käynnistynyt erittäin haastavassa tilanteessa, jossa palvelut ovat olleet tavallista kuormittuneempia. Samaan aikaan uudet organisaatiot ovat olleet vasta vakiintumassa ja toimintatavat sekä hallinnolliset prosessit hakeneet muotoaan.

Palveluiden suoran rahoitusvastuun lisäksi kunnat maksavat myös osan Kelan maksamasta yleistuesta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta (ns. sakkomaksut). Rahoitusvastuussa on kunta, joka on merkitty työttömän vakituiseksi kotikunnaksi. Kunta maksaa työttömyystuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin työttömälle on maksettu työttömyystukea. Kunnan rahoitusvastuu alkaa sen jälkeen, kun työttömyystukea on maksettu kunnassa asuvalle työttömälle 100 päivän ajan.

Kunnan rahoitusosuus on
- 10 %, kun työttömyystukea on maksettu 101–200 päivää
- 20 %, kun työttömyystukea on maksettu 201–300 päivää
- 30 %, kun työttömyystukea on maksettu 301–400 päivää
- 40 %, kun työttömyystukea on maksettu yli 400 päivää
- 50 %, kun yleistukea on maksettu yli 700 päivää.

Uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusvastuuta työttömyystuista lisättiin, mutta samalla järjestelmää uudistettiin niin, että työtön työnhakija siirtyy pois sakkolistoista ainoastaan työssäoloehdon täyttyessä. Vaikeassa työllisyystilanteessa ja lisääntyvän pitkäaikaistyöttömyyden aikana tämä rasittaa kuntien taloutta merkittävällä tavalla, etenkin kuntien mahdollisuudet pitkäaikaistyöttömyyden korjaamiseksi ovat hyvin rajalliset. Kelan työttömyysosuuksien kuntaosuuteen on käytännössä hyvin vaikea vaikuttaa, sillä yleinen talous- ja työllisyystilanne vaikuttaa merkittävästi ihmisten työllistymiseen.

Työllisyysalueen toiminnan ohella Mynämäki on mukana Business Turku Oy:ssä. Business Turku tarjoaa Turun seudun yrityksille palveluita kasvun, kehittämisen ja kansainvälistymisen tueksi. Business Turku Oy:lle maksettava yhteistoimintaosuus on suoraa tukea mynämäkeläisille yrityksille, jotka voivat omassa yritystoiminnassaan hyödyntää kaikkia Business Turun asiantuntijoita omaa yritystä kehittäessään sekä rahoituksia hakiessaan.

Lisäksi Mynämäki operoi nuorten työpajaa. Työpaja on mynämäkeläisille ja nousiaislaisille nuorille tarkoitettu palvelu, jossa on viikoittaista toimintaa nuorille, jotka tarvitsevat apuja tai tukea kohti opiskelua, työelämää, työkokeilua tai muita palveluita. Nuorten työpajalla työskentelevät ammattitaitoiset aikuiset, jotka yhdessä nuoren kanssa etsivät juuri nuorelle soveltuvan polun elämässä eteenpäin. Työpajatoiminta voi parhaimmillaan olla varsin vaikuttava keino vaikuttaa erityisesti nuorten eli alle 29-vuotiaiden työelämätaitojen kehittämiseen sekä nuorten työmarkkinoille pääsemiseen.

Myös valtion lanseeraama työllistymisseteli nuorten työllistämiseen on väline, jonka avulla yritys voi riskittömästi palkata alle 29-vuotiaan nuoren kuuden kuukauden ajaksi. Työpajatoiminta myös muille kuin nuorille työttömille, on vaikuttavaa silloin, kun se ei muodostu henkilön varsinaiseksi työpaikaksi, vaan työpaja toimii ainoastaan tietyn mittaisena ponnahduslautana ja työelämätaitojen virkistäjänä henkilön työllistymisen edistämisessä.

Valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpide-ehdotukset
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä esitti valtuustoaloitteeseen neljä toimenpide-ehdotusta, joihin tässä erikseen vastataan. Aloitteessa esitettiin, että Mynämäen kunta:

1. Selvittää työllisyydenhoidon kustannusrakenteen yksityiskohtaisesti, mukaan lukien:
   - Raision tuottamien palveluiden kustannukset ja sisältö.

2. Arvioi palveluiden vaikuttavuuden ja saavutettavuuden, erityisesti:
   - Kuinka hyvin mynämäkeläiset työttömät pääsevät palveluihin
   - Kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen ja esteet osallistumiselle

3. Selvittää, mitä vastinetta Mynämäki saa Raisiolle maksettaville palvelumaksuille, mukaan lukien:
   - Palveluiden määrä, laatu ja kohdentuminen
   - Palveluiden saavutettavuus

4. Laatii toimenpideohjelman työllisyyskustannusten pienentämiseksi, jossa painopisteenä on pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen. Ennakoida hallituksen tekemiä merkittäviä muutoksia mm. kuntouttavaan työtoimintaan.

Vastaukset kuhunkin neljästä ehdotuksesta on koottu tähän alle numeroittain:

1. Mynämäki kuuluu Turun työllisyysalueeseen ja Mynämäen työllisyyspalveluiden palvelut tuottaa Raision kaupunki kuntalain 54 §:n mukaisesti sopimuksella viranomaisen tehtävän hoitamisesta. Raisio vastaa lakisääteisistä työvoimaviranomaisen tehtävistä seuraavien kokonaisuuksien osalta:

    - työnvälitys,
    - avointen työpaikkojen hoito ja ehdokashaku,
    - työvoimapalvelujen palveluneuvonta,
    - asiakasprosessin hallinta, joka koostuu seuraavista tehtävistä:
        - työnhaun käynnistäminen ja päättäminen,
        - yleisneuvonta,
        - alkuhaastattelu,
        - palvelutarvekartoitus,
        - työllistymissuunnitelmat,
        - kotoutumissuunnitelmat,
        - aktivointisuunnitelmat,
        - monialaiset työllistymissuunnitelmat,
        - työnhakukeskustelut,
        - täydentävät työnhakukeskustelut,
        - työhön ja yrittäjyyteen ohjaus,
        - koulutuksiin ja palveluihin ohjaus ja
        - työttömien terveystarkastukseen ohjaus
    - työ- ja koulutuskokeiluun ohjaus ja sopimusten laatiminen,
    - työttömän omaehtoisen opiskelun tuki ja seuranta,
    - yleisneuvonta palkkatuesta ja starttirahasta,
    - työttömyysturvatehtävät,
    - monikielinen yhteiskuntaorientaatio,
    - palveluohjaus keskitettyihin ja valtakunnallisiin palveluihin,
    - muutosturva +55 henkilöasiakkaat,
    - yritys- ja työnantaja-asiakkaiden neuvonta ja ohjaus ja
    - työnantaja- ja yrityskäynnit, palvelutarpeen kartoitus.

    Näiden ohella Turun kaupunki vastaa työllisyysalueen keskitetyistä palveluista sekä hallinnosta. Keskitettyihin palveluihin lukeutuu muun muassa merityönvälitys, valtakunnalliset ohjaus- ja neuvontapalvelut, koulutus- ja rekrytointipalvelut sekä tuki- avustus ja korvauspalvelut, kuten tukien maksatus.

    Palveluiden kustannuksiin vaikuttaa osittain käyttöaste ja toteuma. Vuoden 2026 talouden toteuman ennusteen mukaisesti Raision tuottamista palveluista Mynämäen maksuosuus on noin 280.000–300.000 €. Turun tuottamien keskitettyjen palveluiden maksuosuus on noin 83.000 €. Turun kaupunki laskuttaa Mynämäen kunnalta myös Raision kaupungin tuottamien palveluiden osuuden. Lisäksi on hyvä huomata, että edelleen vaikeana jatkunut työllisyystilanne nostaa kustannuksia

ensivuodelle, koska työllisyyspalvelujen toteuttaminen vaatii kuormittuneessa tilanteessa lisäresurssointia.

Lisäksi kunta rahoittaa suoraan esimerkiksi yritystoiminnan aloittamista varten tarkoitettua starttirahaa, osuuksia koulutuksista ja palkkatukea mynämäkeläisillä työttömille. Työnhakijoille tarkoitettuihin palveluihin on varattu noin 350.000 € vuonna 2026, lopullisen toteuman riippuen kuitenkin palveluiden käyttöasteesta. Vuoden 2026 osalta esimerkiksi starttirahaan ja palkkatukeen budjetoidut varat eivät ennakkotietojen mukaan tule riittämään koko loppuvuotta.

2. Mynämäkeläiset pääsevät palveluihin yhtä hyvin kuin muidenkin kuntien asukkaat. Raision tuottamat työllisyysalueen lähipalvelut ovat saatavilla puhelimitse ja etäpalveluina, paikan päällä Raisiossa ja lokakuun alusta eteenpäin myös kerran viikossa paikan päällä Mynämäessä. Mynämäen kunnan tavoitteena on ollut, että palvelua olisi saatavilla tarpeen mukaan myös Mynämäessä. Vaikea työllisyystilanne on aiheuttanut resurssivajetta, jonka vuoksi tähän ei ole täysin pystytty vastaamaan, mutta lokakuusta eteenpäin palvelu palaa taas Mynämäkeen.

   Raision kaupungin Mynämäkeen toimittaman tiedon mukaisesti työllisyysalueen työntekijä tulee jatkossa Mynämäkeen pääsääntöisesti keskiviikkona ja ensimmäinen lähipäivä on 7.10. Lisäksi työllisyyspalveluiden monialaisten asiantuntija pyrkii syksyn aikana tapaamaan asiakkaita Mynämäessä ennakkoon sovitusti. Asiakkaat voivat sopia asiantuntijan kanssa tapaamisen myös Mynämäkeen. Nuorten asiantuntija vuorostaan jalkautuu suoraan Mynämäen nuorten työpajalle, joka on tämän asiakaskunnan kohdalla luontevinta.

   Varsinaista asiakaspäivystyksen osalta haasteena on ollut resurssivaje ja se, että suurin osa asiakkaista asioi työvoimaviranomaisten kanssa sähköisesti, puhelimitse tai etukäteen sovittuna aikana. Päivystysaikoina asiakkaita hyvin harvoin tulee spontaanisti asiantuntijan kanssa keskustelemaan. Palvelut ovat kuitenkin nyt hyvin saavutettavia Mynämäen lähipäivän, etäpalvelun ja puhelinpalvelun kautta. Tarvittaessa henkilökohtaisia tapaamisia asiantuntijoiden kanssa voidaan sopia Raisioon tai Mynämäkeen.

   Kuntouttavan työtoiminnan osalta kyseessä on sosiaalihuollon piiriin kuuluvasta palvelusta, joka ei liity suoraan työllisyyspalveluihin. Kuntouttava työtoiminta on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan järjestämisvastuulla. Työllisyysalueen asiantuntijat tekevät yhteistyötä myös Varhan suuntaan. Raision lähipalveluilla on Varhan läntisen alueen operatiiviseen lähiesihenkilöstöön suora keskusteluyhteys ja vuoropuhelua käydään aktiivisesti esimerkiksi resursoinnin ja palveluiden tarpeen suhteen.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee merkittäviä muutoksia ja uudistuksia kuntouttavaan työtoimintaan, mutta tällä hetkellä ei ole vielä tiedossa, miten lakiuudistus tulee muuttamaan palvelukenttää. Valmistelussa olleen uudistuksen mukaisesti kuntouttavasta työtoiminnasta annettu laki kumottaisiin vuoden 2027 alussa, eikä hyvinvointialueilla olisi jatkossa velvollisuutta järjestää palvelua. Lain kumoamiseen liittyy puolen vuoden pituinen siirtymäaika, jonka puitteissa kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat on tarkoitus ohjata muihin palveluihin.

Kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen sekä vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevan toiminnan ja vammaisten henkilöiden työtoiminnan tilalle tulisi 1.1.2027 alkaen uusi työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelu. Tämä uusi sosiaalipalvelu ei kytkeytyisi tiettyyn etuuteen tai työttömyyden kestoon. Palveluun voisivat siten osallistua esimerkiksi myös henkilöt, joiden toimeentulo perustuisi sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettyihin etuuksiin. Palvelu ei olisi asiakkaalle lähtökohtaisesti velvoittava vaan perustuisi vapaaehtoisuuteen.

3. Raision kaupunki ja Turun työllisyysalue tuottavat Mynämäen kunnalle kohdassa 1. listatut lakisääteiset työllisyyspalvelut. Turun työllisyysalueen tekemän seurannan ja asiakaspalautekyselyjen mukaan työllisyysneuvonnan palvelun laatu on käyttäjien mielestä ollut hyvää. Henkilöasiakkaiden palvelun priorisoinnissa on aina painotettu palvelutarvetta ja vaikuttavuutta. Eri ostopalveluiden saavutettavuus on lähtökohtaisesti hyvä. Ainoa rajoitus on, mikäli Turun hankintakapasiteetti ei tilapäisesti riitä johonkin tiettyyn palveluun, mutta tämä on harvinaista. Mynämäen kunta budjetoi itse tuet ja ostopalvelut, eli jos budjetoidut rahat loppuvat kesken vuoden, tulee määrärahoja joko lisätä tai asiakkaat eivät enää jotakin palvelua saa. Vaikeassa taloustilanteessa budjetoinnin osalta on kuitenkin oltava tarkkana.

   Raision toimittaman tiedon perusteella ainoa rajoitus on henkilöstöresurssin riittämättömyys ohjaukseen nykyisessä työllisyystilanteessa. Kaikki läntisen alueen kunnat saavat saman tasoisen palvelun. Parempi palvelu edellyttäisi kaikilta rahoituksellista lisäpanosta. Työnantajapalvelun osalta resurssi on toistaiseksi riittänyt ja palaute on ollut hyvää. Raision lähipalvelut tekevät yhteistyötä kunnan elinkeinopalveluiden kanssa. Palvelut ovat saavutettavissa etänä, Raision toimipisteellä tai sovitusti Mynämäessä niin, että asiantuntija tulee tapaamaan asiakasta Mynämäkeen.

4. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa pitkäaikaistyöttömyyteen ovat nykyisessä suhdannetilanteessa valitettavasti vähäiset, kun työmarkkinoiden yleinen suhdanne on heikko ja työpaikkoja ei ole tarjolla. Myös muiden kuntien osalta tilanne on Mynämäen kaltainen ja pitkäaikaistyöttömyys lisääntynyt merkittävästi koko Suomessa. Myöskään työllisyyspalvelut eivät pysty vaikeassa työmarkkinatilanteessa vaikuttamaan pitkäaikaistyöttömyyteen

merkittävällä tavalla, joskin Raision lähipalveluissa on panostettu pitkäaikaistyöttömyyteen vaikuttamiseen esimerkiksi resursoimalla monialaisia palveluita vahvemmin. Monelta osalta pitkäaikaistyöttömyyden taittumiseen tarvitaan suhdanteen kääntymistä sekä asiakkaiden ohjaamista oikeiden tukitoimien ja palveluiden piiriin oikea-aikaisesti.

Lisäksi on huomioitava, että vaikka työllisyystilanteessa tapahtuisi käänne parempaan, sakkomaksuissa tämän vaikutus näkyy vasta pitkällä viiveellä. Työttömyyden parantumisesta kuluu usein lähes vuosi tai puolitoista, ennenkuin pitkäaikaistyöttömyys kääntyy laskuun. Työllisyyden noustessa ensimmäisenä työllistyvät vähän aikaa työttömänä olleet. Suuri osa, valtakunnallisesti lähes 80 % pitkäaikaistyöttömistä on lisäksi ollut työttömänä yli 400 päivää, jonka vuoksi työllistyminen on tässä ryhmässä erityisen haastavaa.

Suhdanteen kääntyminen ja parantuva työllisyystilanne tulevat osittain ratkaisemaan Mynämäenkin osalta pitkäaikaistyöttömyyden ja työllisyyskustannusten kasvun ongelmaa. Tällä hetkellä kunnan mahdollisuudet vaikuttaa kustannuksiin ovat kuitenkin hyvin rajalliset, sillä lakisääteiset palvelut on järjestettävä ja sakkomaksut maksettava, halusi kunta tai ei.

Varsinaisten toimenpiteiden osalta Raisio on resursoimassa monialaisiin työllisyyspalveluihin lisäresurssia vuonna 2027 tarkoituksena pyrkiä vastaamaan nimenomaan pitkäaikaistyöttömyyden ongelmaan. Osittain haasteena on kuitenkin myös se, että pitkäaikaistyöttömien piirissä on henkilöitä, jotka ovat hyvin lähellä eläkeikää tai eivät välttämättä ole täysin työkykyisiä. Tämän vuoksi heidän työllistymisensä voi olla erittäin vaikeaa ja osan pitkäaikaistyöttömistä kohdalla voi olla, että heidän paikkansa ei välttämättä enää olisi työmarkkinoilla.

Lakiuudistusten ja hallituksen toimien osalta Turun työllisyysalue seuraa aktiivisesti lainsäädännön muutoksia ja antaa esimerkiksi lausuntoja koko työllisyysalueen kuntien puolesta työllisyyteen ja esimerkiksi kuntouttavaan työtoimintaan valmisteilla olevista lainsäädännöllisesti muutoksista. Mynämäen kunnan toimintamahdollisuudet lakimuutosten osalta ovat kuitenkin itsessään hyvin rajalliset.

Yhteenveto

Oheinen yhteenveto ylläolevasta valmistelutekstistä on laadittu tekoälyä (Microsoft Copilot) hyödyntäen:

Mynämäen työllisyyskustannusten kasvuun vaikuttavat ennen kaikkea valtakunnallisesti heikentynyt työllisyystilanne, pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä työllisyyspalvelu-uudistuksen myötä kunnille siirtynyt aiempaa laajempi rahoitusvastuu. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa kustannuskehitykseen ovat tällä hetkellä varsin rajalliset, sillä

lakisääteiset palvelut on järjestettävä ja työttömyysetuuksien kuntaosuudet maksettava riippumatta kunnan omista toimenpiteistä. Vaikeassa suhdannetilanteessa työpaikkojen vähäinen määrä rajoittaa myös työllisyyspalveluiden mahdollisuuksia vaikuttaa pitkäaikaistyöttömyyden kehitykseen, minkä vuoksi kustannusten alentaminen edellyttää ennen kaikkea yleisen työmarkkinatilanteen paranemista.

Työllisyysalueuudistus on ollut voimassa vasta vuoden 2025 alusta lähtien, ja sekä Turun työllisyysalueen että sen lähipalveluiden toimintamallit ovat edelleen vakiintumisvaiheessa. Toiminnan vaikuttavuudesta ei siten ole vielä mahdollista tehdä kattavia tai luotettavia johtopäätöksiä näin lyhyen toiminta-ajan perusteella. Palveluiden kehittämistä ja saavutettavuutta seurataan jatkuvasti, ja esimerkiksi lähipalveluiden vahvistamiseen pyritään resurssien puitteissa. Vaikuttavuuden arviointi edellyttää kuitenkin pidempää tarkastelujaksoa, jotta uudistuksen todelliset vaikutukset työllistymiseen, palveluiden laatuun ja kuntatalouteen voidaan luotettavasti arvioida.

Samanaikaisesti kunta, Raision lähipalvelut ja Turun työllisyysalue arvioivat jatkuvasti uusia toimintamalleja ja kehittämismahdollisuuksia työllisyyden edistämiseksi. Tavoitteena on löytää uusia avauksia erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen, palveluiden saavutettavuuden parantamiseen sekä työnhakijoiden ja työnantajien tarpeiden parempaan yhteensovittamiseen. Mynämäen kunta tekee aktiivisesti työtä sen eteen, että kuntalaisille tarjottavat palvelut ovat mahdollisimman laadukkaita, kattavia ja helposti saavutettavia myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Maisila Carita

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee yllä olevan vastauksen kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen työllisyyskustannusten pienentämisestä ja palveluiden vaikuttavuuden selvittämisestä Mynämäessä tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 16.11.2026 § 59
146/00.01.02.02/2026

Päätösehdotus:

Kunnanvaltuusto merkitsee yllä olevan vastauksen kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen työllisyyskustannusten pienentämisestä ja palveluiden

vaikuttavuuden selvittämisestä Mynämäessä tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.